

stand op 31 december 1986 voor wat betreft de regio Groot-Amsterdam inclusief de Botshol feitelijk uit op 289 soorten.

In totaal 32 soorten, waarvan het voorkomen in de periode 1800-1986 gemeld is, kunnen om verschillende redenen niet aan de lijst worden toegevoegd.

Aanwinsten voor de Amsterdamse avifauna sedert 1986

Sedert 31 december 1986 zijn er ten minste vier nieuwe soorten, drie nieuwe ondersoorten en een zeldzame hybride aan de Amsterdamse lijst toegevoegd. Van de volgende gevallen zijn alleen de meest zeldzame door de CDNA beoordeeld (* = aanvaard):

IJSLANDSE GRUTTO *Limosa limosa islandica*, 21 april 1984 1 ex. Oude Vennen, Waterland (Dutch Birding 17,2: 63) en 16 april 1989 3 ex. bij Zuiderwoude, Waterland-Oost (foto's O.V. Endtz in Dutch Birding 11e jrg. plaat 126, en Dutch Birding 17e jrg. pl. 53). Sedertdien zijn elk voorjaar waarnemingen van deze ondersoort gedaan vooral in Waterland en polder de Zeevang, en in klein aantal in Amstelland en bij Vinkeveen (van Beusekom 1993, Dutch Birding 17: 54-64). In de jaren 1990-1994 ging het in de wijde omgeving van Amsterdam totaal om resp. 90, 60, 40, 26 en 75 ex., m.n. rond Zuiderwoude en Uitdam (Dutch Birding 17: 63, Gierzwaluw 32,2: 62, Kruisbek 35: 17-20 en 37: 3-6). De uiterste data zijn 20 maart 1993 1 ex. op Marken en 27 april 1992 10 ex. bij Warder in polder de Zeevang (Gierzwaluw 31,2: 72, Dutch Birding 17: 63), de mediane doortrekdatum is 14 april. Het voorkomen aan de westelijke IJsselmeerkust is waarschijnlijk een gevolg van stuwing, waarbij de fluctuatie in jaarlijkse aantallen mogelijk samenhangt met het optreden van harde wind uit het westen of zuid-westen (van Beusekom 1993: 71, P. van Scheepen mond. med.).

ROODMUS, drie gevallen: 12/13 september 1988 een mannetje Diemerzeedijk* (Gierzwaluw 26,4: 108, Limosa 62: 205), 22 juni 1990 jong mannetje kort roepend Waterlandse Zeedijk in wilgen buitendijks t.h.v. 'de Peereboom', Waterland-Oost (Gierzwaluw 28,3: 60) en 29 mei 1993 een mannetje Noorderweg/Ruigoordweg, Ruigoord (Dutch Birding vogellijn, Gierzwaluw 31,2: 75).

IBERISCHE TIJFTJAF *Phylloscopus collybita brehmii*, 29 april - 20 juli 1990 zingend mannetje Van Eeghenstraat/Vondelpark* (Limosa 65: 143); dit is volgens A.B. van den Berg landelijk pas het zevende geval van deze ondersoort. Daarnaast werd een ex. gemeld op 8 mei 1992 in het Beatrixpark, Amsterdam Nieuw-Zuid (door Veenstra, Dutch Birding 14: 155).

RUSSISCHE KAUW *Corvus monedula soemmerringii*, 5 november 1990 4 ex. op de Machine-weg hoek Velsersweg nabij gemaal Houtrak (Marcus; Gierzwaluw 28,4: 85, P.J. Marcus in litt., met beschrijving). Voorzover bekend is dit de eerste melding, danwel het eerste gedocumenteerde geval in onze regio van deze oostelijke Kauw (vgl. ook Eykman et al. dl. I: 65, Voous in Limosa 33: 128-134, Hens' Avifauna Limburg 1965: 43, CNA 1970: 100, SOVON 1987: 484-485). Eerder zag Paul Marcus op 2 december 1987 in het Westelijk Havengebied tussen vele (noordelijke?) Kauwen "met lichtgrijze onderdelen als bonte kraaien" een 'Halsbandkauw', vermoedelijk een Russische (Marcus in litt. 21-10-95; vgl. echter BWP vol. VIII: 140). Daarnaast vermeldde Koller in zijn overzicht

qd Laplace-
812

van de toenmalige Artis-collectie een adult mannetje Kauw "met aan weerszijden van den nek een grijs witte vlek, geschoten te Amsterdam, 23 Augustus 1884" in de tuin van Artis (Koller 1888: 34; ZMA nr. 5418). Van Oordt & Verwey herdateerden dit geval op 23 september 1884, en schreven het toe aan de 'NOORDSCHE KAUW' *Coloeus monedula monedula*; de datum kwam hen 'abnormaal vroeg' voor (van Oordt & Verwey 1925: 86). De CNA erkende dit geval, ondanks het heldere wit in de hals eveneens als een Noordse of Scandinavische Kauw (CNA 1962: 102, Voous op ZMA-label; vgl. ook BWP vol. VIII: 139-140). Behalve het eerste geval voor Nederland van deze relatief zeldzamere van de twee Kauw-ondersoorten is het ook het vroegste najaarsgeval van de Noordse Kauw. In West-Nederland zijn beide Kauw-ondersoorten onregelmatige wintergasten en doortrekkers in zeer klein aantal (zo'n 40 gedocumenteerde gevallen in Zuid- en Noord-Holland, van oktober tot mei, waarvan slechts 11 gevallen van *C. m. monedula*). Hun voorkomen wordt vermoedelijk zo weinig gerapporteerd omdat niet veel mensen de moeite nemen s'winters groepjes Kauwen op deze ondersoorten af te kijken.

WITSTUITBARMSEIS, 15 - 22 december 1990 2 ex. Vrije Universiteit, Buitenveldertse Laan* (Dutch Birding 13,1: 36 en 40 (foto), Limosa 65: 143).

ROODSTUITZWALUW, 30 april - 1 mei 1992 1 ex. Botshol* (Dutch Birding 14,3: 117, Gierzwaluw 30,2: 46, Limosa 67: 168). Het betrof het veertiende geval voor Nederland, van waarschijnlijk de mediterrane ondersoort *Hirundo daurica rufula*.

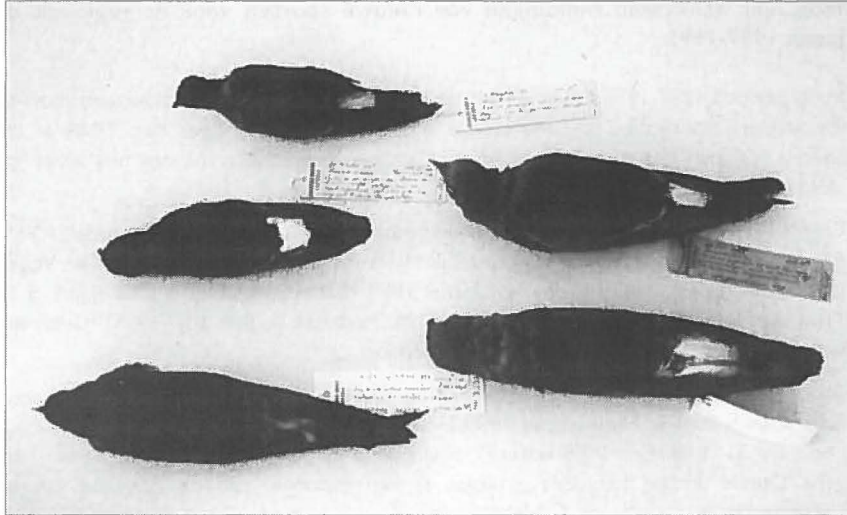
RINGSNAVELEEND x KUIFEEND, 22 januari - 12 februari 1993 adult mannetje Hoge Dijk, Zuid Bijlmer* (Dutch Birding 16: 12-15 en 17: 90).

Mogelijk dezelfde hybride? vogel danwel een 1e kj. mannetje RINGSNAVELEEND *Aythya colaris* werd op 16 oktober 1993 gezien bij de Vijfhoek, Diemerzeedijk door van Duin en Vogelzang (beschrijving in brief F. Vogelzang d.d. 27 mrt. 1995, arch. VWGA; niet ingediend bij de CDNA).

VALE GIER, 28 april - 3 mei 1993 adult mannetje bij Durgerdam, Waterland* (Gierzwaluw 31,2: 44-49; Dutch Birding 15,3: 139, 140 en 143, Vogeljaar 41: 190 en 191; Dutch Birding 17: 90/91 en 133-140, British Birds 87: 4 en 5, Birding World 6: 186 en 227, Quercus, cuaderno 112, 1995: 16). Het betrof een na vier en half jaar gevangenschap in Noord-Oost Italië vrijgelaten vogel, die dus slechts ten dele als wilde vogel kan worden beschouwd (vgl. Gierzwaluw 31,2: 48). Dit is evenwel voor de CDNA het vijfde aanvaardbare geval voor Nederland (van totaal ± 14 meldingen). Vale Gier A1 werd onlangs dood teruggemeld, geschoten op 9 november 1995 in Slovenië nabij de Kroatische grens (med. F. Genero).

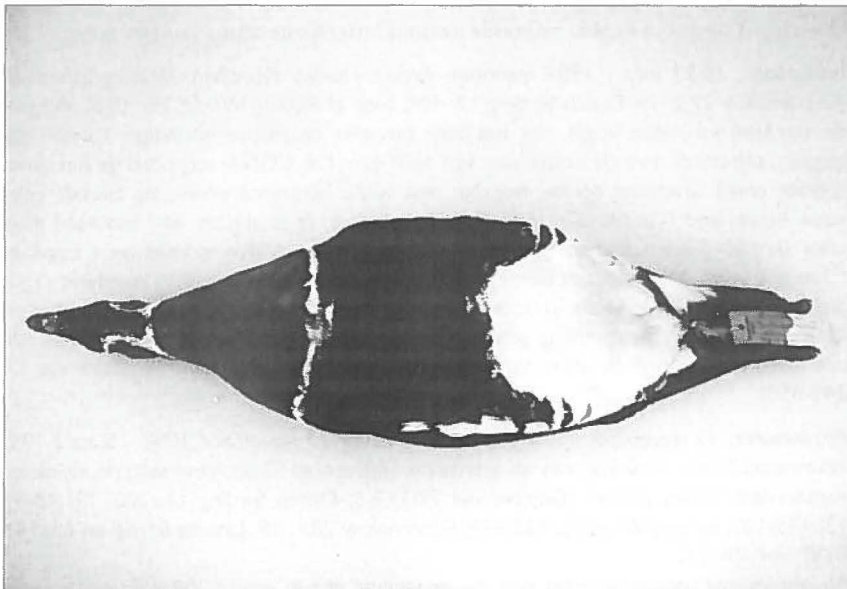
De Iberische Tjiftjaf werd kortstondig opgevat als een aparte soort (van den Berg 1994: 25), maar daar is de CDNA weer van teruggekomen (overeenkomstig BWP vol. VI, 1992), omdat in Zuid-Frankrijk *Ph. c. brehmii* paart met *Ph. collybita*. Vermoedelijk was ook de vogel in het Vondelpark (gemengd) gepaard, gezien het lange verblijf aldaar. De hybride Ringsnavel- x Kuifeend mag eveneens niet als (halve) soort gerekend worden.

Dit alles brengt de stand op 293 met zekerheid in de regio Groot-Amsterdam vastgestelde vogelsoorten tot 31 december 1994.

2 Stormvogeltjes, 17 oktober 1881, ♂ levend gevangen aan de Binnenkant, na hevige storm (Beaufort schaal 12) (ZMA nr. 5692) 23 oktober 1947, ♂ juv., levend gevangen aan boord van s.s. Niobe, gelegen aan de Zeeburgerkade. Het schip was die dag uit Finland teruggekeerd. (ZMA nr. 5691).

3 Vale Stormvogeltjes, links onder en rechts: 25 september 1969, ♂ juv., one day before arrival Amsterdam harbour o.b. m.v. Socrates → Channel? (ZMA nr. 32359). rechtsboven: 30 oktober 1935, ♂ levend gegrepen op dak van tramwagen in de remise aan de Kromme Mijdrechtstraat, Amsterdam-Zuid. rechtsonder: 27 november 1928, ♂ levend gevangen langs de haven van het binnen-IJ, waar de vogel tussen geloste scheepsading werd aangetroffen. (ZMA nr. 2260, Ardea 18: 25, Ardea 36: 226). N.B. de bovenste exx. op de foto zijn niet ship-assisted. (foto: G.O. Keyl).

Roodhalsgans, ♂ adult, vondst 12 november 1960, Pnns Hendrikkade, Amsterdam (ZMA nr. 15187).